

Sygnatura akt VIII Ga 53/14

VIII Ga 54/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Budzyńska (spr.)

Sędziowie: SSO Krzysztof Górski

SSO Piotr Sałamaj

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Stachowiak

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2014 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa G. K.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
w N. w upadłości z możliwością zawarcia układu

o zapłatę

na skutek apelacji powoda i pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 30 lipca 2013 roku, sygnatura akt X GC 387/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II. i III. w ten sposób, że zasądza od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w N. w upadłości z możliwością zawarcia układu na rzecz powoda G. K. kwotę 18.826,01 zł (osiemnastu tysięcy ośmiuset dwudziestu sześciu złotych jednego grosza) z odsetkami ustawowymi od dnia 22 maja 2011 r. oraz ustala, że pozwaną obciążają koszty procesu w 100 % pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu;

II. oddala apelację pozwanej;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.142 zł (dwóch tysięcy stu czterdziestu dwóch złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Krzysztof Górski SSO Anna Budzyńska SSO Piotr Sałamaj

Sygn. akt VIII Ga 53/14

VIII Ga 54/14

UZASADNIENIE

Powód G. K. w dniu 6 października 2011 r. wniósł pozew o zasądzenie od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. kwoty 94.126,93 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 74.435,85 złotych

od dnia 22 maja 2011 r. do dnia zapłaty i od kwoty 19.691,08 złotych od dnia 13 maja 2011 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przewidzianych. Uzasadniając żądanie pozwu wskazał, iż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w dniu 13 marca 2009 r. zawarł z pozwaną spółką umowę na wykonanie kompletu instalacji: wewnętrznych teleinformatycznych, bezpieczeństwa, sygnalizacji włamania i napadu na budowie w ramach projektu „Rozbudowa, przebudowa i adaptacja Sądu Rejonowego w Gryficach przy ul. (...) - M., dz. Bud. Nr (...), obręb G.”. Podniósł, że wykonał przedmiot umowy w całości. Zostały zrealizowane także prace wynikające z dodatkowego zlecenia pozwanej z dnia 29 marca 2010 r. Po dokonaniu odbioru końcowego prac bez zastrzeżeń ze strony inwestora, powód wystawił pozwanej w dniu 21 kwietnia 2011 r. fakturę końcową nr (...) (...) na kwotę 75.354,81 złotych, z terminem płatności oznaczonym na dzień 21 maja 2011 r. oraz fakturę za dodatkowe prace nr (...) (...), objęte zleceniem z dnia 29 marca 2010 r. na kwotę 19.934,18 złotych, z terminem płatności do 12 maja 2011 r. Mimo upływu terminu płatności wskazanych w przedmiotowych fakturach Vat pozwana nie uregulowała należności. Wystosowane do niej wezwanie do zapłaty z dnia 4 sierpnia 2011 r. także pozostało bez odpowiedzi. Po uwzględnieniu prawa do potrąceń na poczet kaucji gwarancyjnej do zapłaty pozostała kwota 74.435,85 złotych z faktury Vat nr (...) oraz kwota 19.691,08 złotych z faktury Vat nr (...).

W dniu 31 października 2011 r. został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający roszczenie powoda w całości.

Pozwana w sprzeciwie wniosła o oddalenie powództwa, ponad kwotę 21.651,40 złotych i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania sądowego. Pozwana przyznała, iż zawarła z powodem umowę o wykonanie instalacji. Wskazała jednak, że w § 2 zawartej umowy ustalono wynagrodzenie ryczałtowe na kwotę 600.000,00 złotych netto. W trakcie realizacji prac powód wystawił 16 faktur na łączną kwotę 600.000,01 złotych netto. Dodatkowo pozwana uregulowała należności wynikające z faktur Vat nr (...) tytułem wykonania robót dodatkowych, a które powinny – jak wskazała to pozwana – mieścić się w ramach prac objętych wynagrodzeniem ryczałtowym, doszło więc do nieuzasadnionego zlecenia tych robót przez pozwaną a w konsekwencji do nieuzasadnionej zapłaty tych należności na rzecz powoda jako zapłaty za roboty dodatkowe. Pozwana zakwestionowała także żądanie zapłaty za roboty dodatkowe objęte pozwem, zarzucając iż zlecenie dodatkowe stanowiące podstawę dla wystawienia faktury Vat nr (...) zostało wystawione przez pozwaną pod wpływem błędu wywołanego sugestią powoda. W konsekwencji – pozwana wywodziła - że wszystkie tzw. prace dodatkowe mieszczą się w zakresie umowy i ryczałtu w niej określonego. Pozwana na uzasadnienie swoje stanowiska w tej kwestii wskazała, że również inwestor również nie zakwalifikował tych robót jako roboty dodatkowe. Pozwana wskazała, iż tytułem ustalonego wynagrodzenia ryczałtowego powód otrzymał już od niej kwotę 660.398,48 złotych. Wskazał, że z należności powoda winna zostać potrącona kwota 6.739,98 złotych z tytułu poniesienia przez pozwanego kosztów regulacji, ustawienia i konfiguracji systemów C. oraz kwota 25.668,26 złotych, która zostanie wydatkowana tytułem kosztów naprawy usterek w pracach wykonanych przez powoda. Pozwana zaznaczyła, że powód odmówił dokonania napraw utrzymując, że usterki stanowią skutek przepięć spowodowanych wyładowaniami atmosferycznymi. Stanowisko powoda nie zostało przez pozwaną zaakceptowane, która wskazała, że w okresie eksploatacji urządzeń nie było wyładowań atmosferycznych, a zatem stwierdzone usterki powinny zostać przez niego naprawione.

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt X GC 387/12 zasądził od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. na rzecz powoda G. K. kwotę 75.300,92 zł z ustawowymi odsetkami od kwot 19.691,08 zł od dnia 13 maja 2012r. do dnia zapłaty, 55 609,84 zł od dnia 22 maja 2011r do dnia zapłaty (pkt I wyroku); oddalił żądanie w pozostałym zakresie (pkt II wyroku) oraz ustalił, iż powoda obciążają koszty procesu w 20 %, pozwaną w 80 % pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu (pkt III wyroku).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych:

Powód G. K., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.H.U. (...) G. K. w N., zawarł w dniu 13 marca 2009 r. z pozwaną (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w N. umowę nr (...) w przedmiocie wykonania kompletu instalacji wewnętrznych teleinformatycznych, bezpieczeństwa, sygnalizacji włamania i napadu zgodnie

z dokumentacją projektową tom XIV i XV. Umowa została zawarta w ramach realizacji zamówienia publicznego udzielonego pozwanej przez Sąd Okręgowy w Szczecinie na prace budowlane polegające na rozbudowie, przebudowie i adaptacji budynku Sądu Rejonowego w Gryficach przy ul. (...)–M., dz. Bud. Nr (...) obręb G.. Za wskazany zakres prac ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 600.000,00 złotych netto. Prace wykraczające poza przedmiot umowy mogły być wykonane po podpisaniu przez strony dodatkowej umowy ustalającego zakres rzeczowy, finansowy i termin realizacji (§3 umowy). Termin rozpoczęcia prac określono na 13 marca 2009 r., a zakończenia na 19 maja 2011 r. Powód był zobowiązany do pisemnego zgłoszenia gotowości do odbioru wykonanych robót. Strony ustaliły także wysokość kaucji gwarancyjnej na 5% z każdej faktury (§ 12 umowy).

Powód przystąpił do wykonania przedmiotu umowy. Dodatkowo pozwana - pismem z dnia 29 marca 2010 r. - dokonała pisemnego zlecenia na wykonanie przez powoda dodatkowych prac w zakresie rozbudowy instalacji sygnalizacji alarmu pożaru za wynagrodzeniem ustalonym na podstawie kosztorysu powykonawczego sporządzonego według zasad i stawek określonych w umowie.

Sąd Rejonowy na podstawie zeznań świadka M. S. ustalił, że powyższe zlecenie było konsekwencją tego, iż projekt w zakresie ochrony przeciwpożarowej był niekompletny w zakresie systemów wentylacji. Nie zawierał także modułów monitorująco-sterujących niezbędnych do prawidłowej ochrony przeciwpożarowej. Instalacja wentylacji nie wchodziła w zakres prac określony w umowie z dnia 13 marca 2009 r.

W trakcie realizacji prac powód wystawiał faktury Vat, regulowane przez pozwana w ramach ustalonego wynagrodzenia ryczałtowego. W trakcie prac pozwana na bieżąco zgłaszała powodowi wykrywane usterki i wzywała o ich usunięcia. Powód usuwał stwierdzone uszkodzenia w ramach udzielonej gwarancji.

Na dzień odbioru nie stwierdzono usterek w wykonanych instalacjach. Powód po zakończeniu prac wystawił w dniu 21 kwietnia 2011 r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 75.354,81 złotych brutto tytułem końcowej należności z terminem płatności oznaczonym na dzień 21 maja 2011 r. oraz fakturę Vat nr (...) określającą należność za wykonanie robót dodatkowych na kwotę 19.934,18 złotych brutto., z terminem płatności na 12 maja 2011 r.

Pismem z dnia 17 maja 2011 r. inwestor Sąd Okręgowy w Szczecinie przesłał kserokopię protokołu odbioru końcowego dla prowadzonego projektu, potwierdzającego zakończenie prac, obejmujących także przedmiot umowy z dnia 13 marca 2009 r. oraz zlecenia dodatkowego z dnia 29 marca 2010 r. bez zastrzeżeń.

W piśmie z dnia 24 maja 2011 r. pozwana poinformowała powoda o braku zgłoszenia do odbioru końcowego wykonanych robót. Ostatecznie dokonano jednostronnego odbioru prac przez pozwaną. Powiadomiła także powoda o braku uznania wykonania robót dodatkowych dotyczących instalacji okablowania strukturalnego do systemu wokanda, instalacji systemu C., a także o konieczności zatrudnienia R. K. do dokończenia prac w zakresie dokonania regulacji, ustawienia oraz konfiguracji systemu C. oraz demontażu i ponownego montażu elementów tego systemu za wynagrodzeniem 6.739,98 złotych netto (8.290,18 złotych brutto) wobec odmowy ich zrealizowania przez powoda. Wskazała także, że bezsporną należność końcową powoda po dokonaniu stosownych obliczeń stanowi kwota 45.211,25 złotych netto.

Pismem z dnia 18 lipca 2011 r. powód wezwał pozwana do wypłaty bezspornej kwoty wynikającej z faktury Vat nr (...). Pozwana oświadczyła bowiem w piśmie z dnia 14 czerwca 2011 r., iż końcowa należność powoda za wykonanie prac winna stanowić kwotę 55.609,84 złotych brutto. W odpowiedzi pozwana wezwała do stosownej korekty wskazanej faktury Vat.

W okresie od sierpnia do października strony prowadziły korespondencję w zakresie wykonania naprawy stwierdzonych przez inwestora usterek.

Pozwana mimo skierowanego do niej wezwania do zapłaty z dnia 4 sierpnia 2011 r. nie uiściła należności określonych w fakturach Vat nr (...). Podobnie wezwanie z dnia 9 lutego 2012 r. pozostało bez odpowiedzi. Pozwana pismem z dnia 9 sierpnia 2011 r. poinformowała ponownie o wykrytych uszkodzeniach, konieczności zatrudnienia trzeciego podmiotu

celem usunięcia stwierdzonych usterek, odmowie inwestora co do uznania wynagrodzenia za prace dodatkowe za zasadne i wysokości bezspornej w jej ocenie należności końcowej. Pismem z dnia 6 września 2011 r. pozwana oświadczyła, iż bezsporną kwotę 55.609,84 złotych brutto przekaże na rachunek bankowy powoda, zawnioskowała jednocześnie o nadesłanie faktury Vat nr (...).

Powód w piśmie z dnia 13 października 2011 r. odmówił usunięcia awarii w sygnalizacji systemu przeciwpożarowego. Wskazał, iż wykryte usterki w systemie sygnalizacji alarmu pożaru w budynku Sądu Rejonowego w Gryficach powstały na skutek wyładowań atmosferycznych. Swoje stanowisko podtrzymywał w kolejnych pismach kierowanych do pozwanej.

W dniu 18 października 2011 r. inwestor Sąd Okręgowy w Szczecinie podpisał umowę z (...) P. K. (1), (...) spółką jawną w S. w przedmiocie usunięcia awarii w systemie wykrywczym dymu, integracji systemu telewizji dozorowanej z centralą alarmową, kontroli pracy centrali wykrywczej dymu z innymi instalacjami w obiekcie. Wartość zamówienia określono szacunkowo na kwotę 25.668,26 złotych. Prace wykonywał A. P.. W jego ocenie w systemie instalacji systemów zabezpieczeń przeciwpożarowych występowały usterki, które nie miały wpływu na działanie całego systemu. Powstałe zaś uszkodzenie mogło powstać na skutek wyładowania atmosferycznego. W dniu 21 października 2011 r. po kontroli instalacji bezpieczeństwa budynku Sądu Rejonowego w Gryficach stwierdzono w centrali pożarowej 87 uszkodzeń.

Inwestor - Sąd Okręgowy w Szczecinie obciążył stronę pozwaną notą nr (...) z dnia 22 grudnia 2011 r. na kwotę 38.311,38 złotych tytułem nie usunięcia usterek, którą pozwana zapłaciła.

Powołany w sprawie biegły sądowy P. K. (2), rzeczoznawca systemów technicznych zabezpieczenia osób i mienia, ocenił, że roboty objęte kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez wykonawcę robót poprawkowych (...) P. K. (1), S. T. w S. nie stanowią prac, które winien naprawić powód w ramach udzielonej gwarancji. Dalej biegły ocenił, że sposób uszkodzenia urządzeń systemu sygnalizacji pożaru oraz z uwagi na dokument potwierdzający wystąpienie burzy w dniu 7 czerwca 2011 r., świadczy o powstaniu usterek na skutek wyładowania atmosferycznego, których udzielona gwarancja nie obejmuje. Natomiast usunięcie usterek opisanych w fakturze Vat nr (...) były usterkami systemu monitoringu, które powód w ramach naprawy gwarancyjnej powinien usunąć. Na rozprawie w dniu 10 lipca 2013 r. biegły podtrzymał swoją opinię. Doprecyzował, iż powód winien wykonać część prac polegających na usunięciu usterki systemu monitorującego tj. ustawić ostrość obrazu w dwóch kamerach, przy czym firma zastępcza wykonała także inne prace stanowiące podstawę dla wystawienia faktury Vat nr (...), do których powód nie był zobowiązany.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy wskazał, że podstawa prawną powództwa był art. 642 k.c.

Podniósł, że z pisemnej opinii biegłego sądowego, jak i ustnych wyjaśnień złożonej opinii płynie wniosek, iż prace ujęte na fakturze nr (...) z dnia 7 kwietnia 2011r. wystawionej pozwanej przez (...) R. K. na podstawie zlecenia z dnia 29 marca 2011r. na wykonanie regulacji systemu monitoringu wizyjnego obejmujące zarówno regulację ustawienie oraz konfigurację systemów C. oraz demontaż i ponowny montaż elementów systemu C. - powinny być wykonane zasadniczo w ramach gwarancji. Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że firma zastępcza wykonała oprócz usunięcia usterki polegającej na braku ostrości w dwóch kamerach także inne prace niepodlegające wykonaniu przez powoda w ramach gwarancji a dotyczące montażu i ponownego montażu dwóch obiektywów co uniemożliwia ich prawidłową wycenę w odniesieniu do zakresu odpowiedzialności wykonawcy. Jednakże sam fakt ujęcia na fakturze prac których charakter wskazuje, iż odpowiedzialnym w ramach gwarancji powinien być powód, nie przesądza jeszcze o jego odpowiedzialności. Sąd I instancji podkreślił, że biegły sądowy stwierdził, iż w notatce służbowej spisanej w dniu 23 marca 2011r. została wskazana pozycja: przełączenie obrazu kamery w funkcje zbliżenia obrazu co uniemożliwia dokonanie identyfikacji osób oraz innych elementów istotnych dla prowadzenia obiektu”, co nie jest usterką tylko ograniczeniem sprzętowym. Okoliczność ta została potwierdzona zeznaniami świadka M. S. która zeznała, iż zainstalowano takie elementy systemu monitoringu wizyjnego, jakie były zaprojektowane z uwzględnieniem zaakceptowanych przez projektanta i inwestora zamienników wynikających z dostępności na rynku zaprojektowanych elementów. Niezależnie od powyższego Sąd Rejonowy zauważył, iż pozwana określiła powodowi termin na usunięcie

wady do 19 maja 2011r., natomiast prace w tym zakresie zostały wykonane przez R. K. już w kwietniu 2011r. przed wyznaczonym powodowi terminem na ich usunięcie, co uniemożliwia uznanie odpowiedzialności powoda za powstałą szkodę z tytułu niewykonania zobowiązania.

Sąd Rejonowy nie uznał odpowiedzialności powoda za uszkodzenie sygnalizacji systemu przeciwpożarowego - albowiem z opinii biegłego sądowego wynikało, iż ze względu na sposób uszkodzenia systemu sygnalizacji pożaru oraz ze względu na dokumenty potwierdzające wystąpienie burzy w dniu 7 czerwca 2011r. przyczyną usterek systemu sygnalizacji pożaru było przepięcie w liniach dozorowych, wywołane warunkami atmosferycznymi. Okoliczność ta została potwierdzona w piśmie (...) spółki z o.o. Rejon (...) G. z dnia 27 marca 2013 r. w którym potwierdzono, iż w miejscowości G., okolice Sądu Rejonowego, odnotowano wyłączenie w stacji (...) G. Zjednoczenia w wyniku intensywnej burzy. Powyższa stacja zasila odbiorców w omawianym rejonie miasta. Zgodnie z punktem 10 karty gwarancyjnej stanowiącej załącznik (...) do umowy nr (...) o roboty budowlane, łączącej strony gwarancja nie obejmuje usterek powstałych na skutek siły wyższej określonej przez strony m.in. jako wyładowania atmosferyczne.

Sąd Rejonowy nie uwzględnił wniosku pozwanego o przeprowadzenie uzupełniającego dowodu z opinii biegłego sądowego, albowiem biegły zeznał, iż serwisant odczytał z rejestru zdarzeń, że usterka wystąpiła 7 czerwca 2011, co świadczy, iż uszkodzenie powstało z przyczyn nie obciążających powoda a było wynikiem intensywnej burzy w dniach 7 i 8 czerwca 2011r., która mogła oddziaływać nawet w sytuacji uderzenia pioruna w dalszej odległości.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji ustalenia poczynione przez biegłego sądowego stanowiły podstawę oceny realizacji przedmiotu umowy przez powoda. Sąd Rejonowy wskazał, że biegły miał do dyspozycji miarodajny materiał poglądowy, który pozwalał na ocenę prawidłowości i jakości wykonanych prac w zakresie stwierdzonych w okresie gwarancyjnym wad. W ocenie Sądu Rejonowego w sporządzonej opinii biegły w sposób wyczerpujący uzasadnił swoje stanowisko, a wszelkie wątpliwości zgłaszane przez strony uznał za dostatecznie wyjaśnione podczas ustnych wyjaśnień biegłego, złożonych na rozprawie w dniu 10 lipca 2013r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy uznał, że powodowi przysługiwało roszczenie o wypłatę wynagrodzenia w zakresie roszczenia podstawowego w kwocie 55 609,84 zł brutto oraz za prace dodatkowe ustalonego zgodnie ze zleceniem z dnia 29 marca 2010 r. w kwocie 19.691.08 zł. Okoliczność, iż inwestor wywodził, że prace te winny być wykonane w ramach umowy podstawowej uznał za nie mającą znaczenia dla stosunków stron, wskazując, iż strony niniejszego sporu wskazały zakres prac i ustaliły stosowne wynagrodzenie traktując je w ramach swobody umów - jako prace dodatkowe. Podkreślił, że pozwana spółka nie twierdziła, iż prace te nie zostały wykonane.

Odnosnie żądania powoda wynagrodzenia z końcowej faktury (...) Sąd pierwszej instancji uznał je za zasadne w wysokości wskazywanej przez pozwaną w piśmie z dnia 18 lipca 2011 r w kwocie 55 609,84 zł brutto jako należne powodowi, wskazując, że strona powodowa oprócz zestawienia należności - mimo zobowiązania Sądu - nie wskazała żadnych obiektywnych dowodów świadczących o zasadności żądania wynagrodzenia w kwocie wyżej niż zaakceptowanej przez pozwaną. Podniósł, że strona powodowa powinna była przedłożyć wszystkie dowody wpłat zrealizowanych przez pozwanego, które umożliwiłyby Sądowi dokonanie sprawdzenia dotychczasowego stanu rozliczeń w odniesieniu do uzgodnionej w umowie stawki wynagrodzenia i przedłożonych dowodów księgowych.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu. Mając na uwadze wartość dochodzonego roszczenia do kwoty zasądzonej Sąd Rejonowy uznał, iż powoda obciążają koszty procesu w 20 %, pozwaną w 80 %, pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu na zasadzie art. 108 k.p.c.

Powyższy wyrok apelacjami zaskarżyły obi strony.

Powód wniósł apelację, zaskarżając wyrok w części, co do punktu II i III, zarzucając bezpodstawne przyjęcie przez Sąd, że nie wykazał zasadności żądania pozwu w kwocie wyższej aniżeli zasądzonej przez Sąd Rejonowy w pkt I wyroku.

Wskazując na powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na jego rzecz żądanej kwoty 94.126,93 zł ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wskazał, że w sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana nie zgłosiła zarzutów dotyczących faktury VAT nr (...). Podniósł, że Sąd Rejonowy błędnie potraktował pismo powoda z dnia 18 lipca 2011 r. jako rozstrzygające o uznaniu za zasadną z tej faktury jedynie kwoty 55.609,84 zł. Tymczasem w treści tego pisma powód wniósł o niezwłocznie zapłacenie tej kwoty jako kwoty – w ocenie pozwanej -bezspornej, co nie daje podstawy do przyjęcia, że powód odstąpił od żądania reszty wynagrodzenia jako mu nienależnego. Wskazał, że wbrew stanowisku Sądu Rejonowego - przedstawił zestawienie należności, a pozwana nie zaprzeczyła jego prawdziwości.

Pozwana we wniesionej apelacji, zaskarżyła go w części zasądzonej w zakresie pkt I co do kwoty 66.536,94 zł oraz pkt III odnośnie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Powyższemu rozstrzygnięciu zarzuciła:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku oraz naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie wszechstronną analizę materiału dowodowego, a w szczególności:

- wadliwe przyjęcie, że uszkodzenie systemu sygnalizacji przeciwpożarowej nie podlega naprawie gwarancyjnej albowiem zgodnie z udzieloną gwarancją nie podlegają jej uszkodzenia powstałe na skutek przepięć powstałych w wyniku wyładowań atmosferycznych, przy przyjęciu przez Sąd Rejonowy, że do takiego zdarzenia doszło w dniu 7 czerwca 2011r. podczas gdy - jak wynika z dowodów zgromadzonych w sprawie - do takiego uszkodzenia nie mogło dojść w tym terminie, albowiem elementy tego systemu zostały zdemontowane w dniu poprzedzającym burzę to jest 6 czerwca 2011 r., a tym samym uszkodzenie tego systemu podlega gwarancji, a koszt naprawy w kwocie 38.311,58 zł obciąża powoda, a pozwany ma prawo domagania się w oparciu o przepisy art. 656 i art. 637 par. 1 i 2 k.c. obniżenia wynagrodzenia powoda o tą kwotę,

- wadliwe przyjęcie, że naprawa urządzeń wykonana przez (...) R. K., której koszt wyniósł 8.290,18 zł brutto, zgodnie z fakturą nr (...), a której koszt poniósł pozwany nie obciąża powoda albowiem nie upłynął termin jej usunięcia wyznaczony na dzień 19 maja 2011 r., podczas gdy termin usunięcia tych usterek został wyznaczony powodowi na dzień 25 lutego 2011r. i w tym terminie powód usterek nie usunął, tym samym koszt ten obciąża powoda a pozwany ma prawo domagania się w oparciu o przepisy art. 656 i art. 637 par. 1 i 2 k.c. obniżenia wynagrodzenia powoda o tą kwotę,

- wadliwe przyjęcie, że pozwanego obciąża kwota 19.691,18 zł jako należność za roboty dodatkowe określone fakturą nr (...) podczas gdy prace te były objęte zawartą przez strony umową i ustalonym wynagrodzeniem ryczałtowym, a tym samym powód ma prawo żądania oddalenia powództwa w tej części.

Wskazując na powyższe pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w zaskarżonej części ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto wniosła o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu apelacji pozwana spółka wskazała, że już w piśmie z dnia 22 lutego 2011 r. zwróciła się do powoda o usunięcie usterek opisanych w notatce z dnia 16 lutego 2011 r., a dotyczących systemu C.. W piśmie tym wyznaczono termin ich usunięcia na dzień 25 lutego 2011 r. Wobec tego w pełni zasadnym było obciążenie powoda kwotą wynikającą z faktury VAT nr (...) z dnia 7 kwietnia 2011 r. Podniosła także, że już w dniu 6 czerwca 2011 r. zdemontowano 8 sztuk adapterów, co wynika z notatki służbowej z dnia 21 października 2011 r. na k. 56. Tym samym adaptery te nie mogły ulec uszkodzeniu na skutek przepięć spowodowanych wyładowaniami atmosferycznymi. Stwierdziła, że z informacji operatora energetycznego z dnia 25 czerwca 2013 r. wynika, iż nastąpiło wyłącznie zalanie stacji transformatorowej. Zakwestionowała także zasadność zasądzenia wynagrodzenia za prace dodatkowe. Podniosła, że prace te wchodziły w zakres umowy podsatwowej, za prace te powód miał otrzymać wynagrodzenie ryczałtowe. Skoro powód zgodnie z umową podjął się wykonania kompletnej instalacji, a instalacja SAP mieści się w tym zakresie to nie przysługuje mu dodatkowe wynagrodzenie.

W odpowiedzi na apelację powoda pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów procesu.

Również powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanej i zasądzenie kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 13 marca 2014 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie ogłosił upadłość pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. z możliwością zawarcia układu, ustanawiając nadzorcę sądowego w osobie B. S. (sygn. akt XII GU 14/14) - k. 515.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda zasługiwała na uwzględnienie w całości, zaś apelacja pozwanej podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Odnosząc się do apelacji powoda wskazać należy, że Sąd Rejonowy dokonując oceny zasadności żądania powoda w zakresie wynagrodzenia końcowego, wynikającego z umowy z dnia 13 marca 2009 r, a objętego fakturą VAT nr (...) w sposób niedostateczny przeanalizował zebrany w sprawie materiał procesowy. Konsekwencją powyższego było nieuzasadnione oddalenie roszczenia powoda wynikającego z tej faktury ponad kwotę 55.609,84 zł. Nie można jednocześnie pominąć, że powyższe było po części wynikiem przedstawienia przez stronę pozwaną w sprzeciwie w sposób niejasny stanu wzajemnych rozliczeń stron, w szczególności całkowitego pominięcia przez pozwanego, iż wpłaty pozwanej obejmowały zarówno wynagrodzenie ryczałtowe, wynikające z umowy z dnia 13 marca 2009 roku, jak i z umów dotyczących robót dodatkowych (w tym trzech rozliczonych już pomiędzy stronami tj. z faktur (...)). Przedstawione w sprzeciwie stanowisko w tym zakresie opierało się na założeniu pozwanej, że nienależnie zapłaciła powodowi za zlecone prace dodatkowe, które to należności – jak wynika z pisma pozwanej z dnia 24 maja 2011 roku, załączonego do sprzeciwu- zaliczyła następnie na poczet wynagrodzenia ryczałtowego, wynikającego z umowy, zmniejszając w ten sposób swoją zaległość wobec powoda w tytułu wynagrodzenia końcowego – do kwoty 45.211,25 zł netto. Ta kwota była następnie wskazywana przez pozwanego jako bezspornie należna z faktury (...) i stanowiła kwotę wyjściową do dokonywanych następnie przez pozwaną potrąceń należności z tytułu wad. Zasadność tego stanowiska powoda była natomiast – jak wynika z uzasadnienia pozwu – kwestionowana przez powoda.

Sąd Rejonowy, oceniając żądanie powoda zapłaty wynagrodzenia z faktury nr (...) w kwocie 74.435,85 zł - odwołał się w istocie do stanowiska strony pozwanej wyrażonego w piśmie z dnia 24 maja 2011 r., przyjmując ostatecznie jako należną kwotę wynagrodzenia wskazaną w tym piśmie. W piśmie tym pozwana przedstawiła jednak własny sposób wyliczenia należnego powodowi wynagrodzenia końcowego, opartego na przedstawionych wyżej założeniach, w tym co do nienależnie dokonanych wpłat na poczet robót dodatkowych i ponownym ich zaliczeniu na prace objęte ryczałtem. Pozwana – w piśmie tym - od łącznej kwoty wynagrodzenia ryczałtowego powoda tj. sumy 600.000 zł netto, na którą powód wystawił faktury - odjęła kwotę 61.264,07 zł netto wynikającą z objętej niniejszym sporem a kwestionowanej faktury VAT nr (...). Do tak wyliczonej kwoty w wysokości 538.735,93 zł dodała zapłacone już przez siebie na rzecz powoda wynagrodzenie z tytułu prac dodatkowych w łącznej kwocie 9.312,83 zł netto (pkt 2 rozliczenia końcowego), co dało kwotę 548.048,77 zł i znalazło odzwierciedlenie w pkt 4 c) pisma pozwanej jako wartość opłaconych już faktur. Wysokość wynagrodzenia ryczałtowego w kwocie 600.000 zł netto pozwana pomniejszyła natomiast o wartość prac naprawczych realizowanych przez R. K. na sumę 6.739,98 zł netto (k. 57-58), co dało kwotę wynagrodzenia końcowego 593.260,02 zł netto. Z. obydwu tych kwot (593.260,02 zł i 548.048,77 zł) doprowadziło do wyliczenia przez pozwaną należności końcowej powoda na kwotę 45.211,25 zł netto, a więc 55.609,84 zł. Dodać przy tym należy, że od tak wyliczonej przez siebie kwoty pozwana ponownie w sprzeciwie od nakazu zapłaty dokonała odjęcia wartości prac wykonanych przez R. K. w wysokości 6.739,98 zł netto (k. 40).

W ocenie Sądu Okręgowego – przedstawiony przez pozwaną sposób określenia wysokości należnego powodowi wynagrodzenia końcowego nie może być uznany za prawidłowy. Pozwana uznając uiszczone przez siebie należności tytułem wynagrodzenia za roboty dodatkowe jako nienależne – w żaden sposób nie wykazała bowiem, aby stanowiły one – jak twierdziła - świadczenia nienależne. Twierdzenie, iż pozwana doszła do wniosku, że powyższe prace powinny być wykonane przez powoda w ramach przedmiotu umowy z dnia 13.03.2009 i objęte wynagrodzeniem ryczałtowym, tak bowiem zakwalifikował je inwestor w umowie z pozwaną – w sytuacji zawarcia przez strony procesu – co było bezsporne w sprawie – umów dotyczących tych robót, ich wykonania przez powoda oraz uiszczenia za nie należności – nie mogą stanowić podstawy do uznania tych świadczeń – pod względem prawnym – jako nienależnych i zaliczenia ich w konsekwencji na wynagrodzenie końcowe z umowy.

Nie można też przyjąć, że okoliczność, iż powód w piśmie z dnia 18 lipca 2011 r. zażądał od pozwanej zapłacenia kwoty 55.609,84 zł (k. 44), oznaczała - jak to określiła pozwana w sprzeciwie - że strony ustaliły zgodnie ostatnią (kończącą) część wynagrodzenia powoda na kwotę 45.211,25 zł. Jak wynika bowiem z treści tego pisma powód zażądał zapłaty kwoty bezspornej, a więc uznanej przez pozwaną i wynikającej z jej wyliczeń. Potwierdzeniem powyższego jest kolejne przedprocesowe pismo powoda z dnia 4 sierpnia 2011 r., w którym zażądał on w całości zapłaty należności wynikającej z faktury VAT nr (...) (k. 22). Stąd też nie można było przyjąć, że powód zgodził się na obniżenie, wynikającej z wystawionej przez siebie faktury VAT, części wynagrodzenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok w pkt II poprzez zasądzenie na rzecz powoda pozostałej kwoty wynikającej z faktury VAT nr (...), wystawionej tytułem wynagrodzenia końcowego w ramach ustalonego przez strony wynagrodzenia ryczałtowego.

Konsekwencją zmiany zaskarżonego wyroku była także zmiana rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Powód ostatecznie wygrał sprawę w całości. O kosztach tych orzeczono w oparciu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. pozostawiając szczegółowe wyliczenie należnych powodowi od pozwanej kosztów procesu referendarzowi sądowemu.

Odmienne należało ocenić apelację strony pozwanej.

Przed przystąpieniem do zasadniczych rozważań co do apelacji pozwanej wskazać należy, że Sąd Rejonowy zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 233 § 1 k.p.c. ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy trafnie uznając, że powodowi przysługuje roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za prace dodatkowe wynikające z faktury (...). Sąd Okręgowy podziela także stanowisko Sądu pierwszej instancji w przedmiocie oceny zgłoszonego przez pozwaną zarzutu potrącenia.

W odniesieniu do prac dodatkowych wskazać należy, że z pisma pozwanej z dnia 29 marca 2010 r. wprost wynika, iż zleciła ona powodowi wykonanie robót dodatkowych. W piśmie tym wskazano, że ich rozliczenie nastąpi zgodnie z warunkami umowy tj. na podstawie kosztorysu powykonawczego sporządzonego według zasad i stawek określonych w ust. 2 par. 7 umowy. (k. 15), który wprost przewidywał wynagrodzenie i sposób jego wyliczenia za wykonanie robót dodatkowych, wynikających - jak wskazano z błędów w dokumentacji projektowej. Treści powołanego wyżej pisma świadczy o tym, że zlecone powodowi prace podlegały odrębnemu rozliczeniu. Powyższe „zlecenie” pozwanej korespondowało nadto z treścią zeznań M. S., która wskazała, że prace określone w tym zleceniu nie zostały ujęte w pierwotnej umowie (k. 200) oraz wskazała przyczyny uzasadniające ich dodatkowe zlecenie. Z tych też względów za bezzasadne należało uznać zarzuty pozwanej, że prace dodatkowe wchodziły w zakres podstawowej umowy i jako takie powinny być objęte wynagrodzeniem ryczałtowym.

Chybione były także zarzuty, kwestionujące stanowisko Sadu I instancji co do braku zasadności obciążenia powoda kosztami usunięcia usterek w systemie telewizji dozorowej, a uiszczonymi przez pozwaną na rzecz R. K., sprowadzające się do twierdzenia, iż pozwana wyznaczyła powodowi termin na usunięcie usterek w zakresie systemu C. już wcześniej - do dnia 25 lutego 2011 r. W tym zakresie pozwana powołała się na swoje pismo z dnia 22 lutego 2011 r. Wskazać jednakże należy, że z treści tego pisma nie wynika jakich konkretnie usterek dotyczy. Treść tego pisma zawiera odesłanie do notatki z dnia 16 lutego 2011 r. (k. 64) pozwana jednakże takiej notatki nie przedstawiła.

Wskazać zresztą należy, że jak wynika z protokołu odbioru prac z dnia 28 lutego 2011 r. inwestor dokonał odbioru wykonanych prac przez pozwaną bez zastrzeżeń. W protokole tym wskazano na dobrą jakość realizowanych prac (k. 17-18). Świadek J. S. zeznał, że na „dzień odbioru wszystkie systemy były sprawne” (k. 309). W tym kontekście za niewiarygodne należy uznać twierdzenia pozwanej, że powód do upływu wyznaczonego w piśmie z dnia 22 lutego 2011 r. terminu, a więc do dnia 25 lutego 2011 r. nie usunął stwierdzonych wad. Gdyby bowiem tak było - to nie doszłoby do „bezusterkowego” odbioru prac bądź też w protokole tym znalazłby się zapis o braku usunięcia przez powoda stwierdzonych wad.

Podnieść dodatkowo trzeba, że dopiero w notatkach z dnia 23 marca 2011 r. i 31 marca 2011 r. wskazano na wadliwość działania instalacji monitoringu wizyjnego (k. 65 i 70), którego regulacja została następnie zlecona przez pozwaną, w piśmie dnia 29 marca 2011 r., R. K. (k. 180). Powyższe korespondowało z treścią zeznań M. J., który wskazał, że stwierdzone w notatce z dnia 23 marca 2011 r. wady ujawniły się dopiero w czasie jej sporządzenia (k. 160-161). Także świadek M. S. wskazała, że „w marcu zostaliśmy poinformowani o uwagach dotyczących systemu telewizji dozorowanej (...) były zastrzeżenia co do jakości obrazu monitoringu wizyjnego (k. 201). Również świadek J. S. wskazał, że „problemy z instalacjami pojawiły się w marcu 2011 r. polegały na zwieszeniu się systemu kontroli dostępu, systemu p.poż. oraz nieostrym obrazie z kamer” (k. 309). Uznać zatem należy, że pozwana w miesiącu lutym 2011 r. nie mogła wezwać powoda do usunięcia wad, które ujawniły się dopiero w marcu 2011 r.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy trafnie ustalił, że pozwana wyznaczyła powodowi termin na usunięcie, stwierdzonych w notatkach z dnia 23 marca i 31 marca 2011 r., wad dopiero w piśmie z dnia 26 kwietnia 2011 r. (k. 71). Zgodzić się należy też z ustaleniami Sądu pierwszej instancji, że pozwana przed upływem wyznaczonego powodowi terminu tj. przed dniem 19 maja 2011 r. zleciła usunięcie stwierdzonych przez siebie usterek w zakresie systemu C. R. K., o czym świadczy treść pisma pozwanej z dnia 29 marca 2011 r. (k. 180). Jak wynika z treści faktury VAT nr (...) R. K. wykonał prace w zakresie regulacji, ustawienia i konfiguracji systemu C. w dniu 7 kwietnia 2011 r. (k. 181). W tych okolicznościach pozwana nie mogła zasadnie domagać się, jak wskazała w apelacji, obniżenia wynagrodzenia powoda w związku z usunięciem tych wad, co nastąpiło przed upływem określonego powodowi G. K. terminu, przez inny podmiot.

Pozwana zarzuciła także, iż Sąd Rejonowy przyjmując, że uszkodzenia systemu sygnalizacji przeciwpożarowej nie podlegały naprawie gwarancyjnej pominął, iż do uszkodzeń takich nie mogło dojść z uwagi na to, iż w dniu mającym poprzedzać awarię elementy tego systemu zostały zdemontowane. W tym zakresie pozwana odwołała się do notatki służbowej z dnia 21 października 2011 r., w której wskazano, iż w dniu 6 czerwca 2011 r. dokonano wizji zdemontowanych modułów sterujących (...) (k. 56).

Ustosunkowując się do tego zarzutu zgodzić się należy ze skarżącym, że Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie odniósł się do wskazanej w tej notatce daty zdemontowania modułów sterujących. Wskazać jednakże trzeba, że w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego data określona w tej notatce nie może być uznana za rzeczywistą datę demontażu tych elementów. Powyższemu przeczy w szczególności treść pisma powoda z dnia 2 września 2011 r. w którym stwierdził on, że w związku z zakłóceniami w funkcjonowaniu systemu alarmu pożaru uszkodzeniu uległo 7 sztuk modułów monitorująco - sterujących (...) (k. 101), a więc tych samych które wedle notatki z dnia 21 października 2010 r. miały zostać zdemontowane dzień przed wystąpieniem awarii. W piśmie tym powód wskazał jednocześnie na konieczność demontażu i wysyłania do naprawy niesprawnych modułów monitorująco-sterujących (...) oraz że poinformowano uczestnika (Sąd Rejonowy w Gryficach) o konieczności demontażu tych modułów oraz że w dniu dzisiejszym (tj. 2.09.2011) uzyskano zgodę użytkownika (p. A. M.) na demontaż niesprawnych modułów (...). W kolejnym piśmie z dnia 15 września 2011 r. powód wskazał, że uszkodzone moduły (...) 4 G/2 R zostały zdemontowane i przesłane do serwisanta, którego opinię przesłano wraz z pismem (k. 98-99). Niezależnie od tego podnieść trzeba, że uszkodzenia w zakresie wykrywania pożaru zostało zgłoszone pozwanej przez inwestora dopiero w piśmie z dnia 27 lipca 2011 r. (k. 78). W tym kontekście trudno jest więc przyjąć, że powód przed zgłoszeniem tej wady dokonałby demontażu modułów sterujących.

Sąd odwoławczy podziela także dokonaną przez Sąd I instancji pozytywną ocenę opinii biegłego sądowego P. K. (2), jako uzasadniającą poczynione przez ten Sąd ustalenia co do przyczyn wystąpienia usterek w systemie sygnalizacji przeciwpożarowej a w konsekwencji – w świetle treści gwarancji – braku podstaw do przyjęcia odpowiedzialności powoda. Podkreślić należy, że stanowisko pozwanej kwestionujące opinię biegłego, opierało się na twierdzeniach co do niemożności wystąpienia usterek wskutek wyładowań atmosferycznych w dniu 7 czerwca 2011 roku, z uwagi na fakt wcześniejszego zdemontowania przez powoda mających ulec uszkodzeniu modułów. Twierdzenie to - jak wskazano wcześniej – nie może być uznane – jednak za uzasadnione.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanej jako bezzasadną.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego wywołanego apelacją pozwanej, które powód wygrał w całości, oparto na treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. przy zastosowaniu § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Na koszty te złożyła się: opłata od apelacji w wysokości 942 zł oraz 1.200 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego.

SSO Krzysztof Górski SSO Anna Budzyńska SSO Piotr Salamaj